

Přílohy

Jako příloha práce slouží přehledná tabulková analýza čtyř vybraných českých děl postavených na montážním principu. Analyzovány byly následující tituly:

1. Karel Čapek – Válka s Mloky
2. Jan Weiss – Dům o tisíci patrech
3. Jiří Haussmann – Velkovýroba ctnosti
4. Karel Konrád – Robinsonáda

Charakter smontovanosti těchto děl je postihován pomocí 7 kategorií – jejich základní vymezení viz v kapitole 3.9 („Analýza montáže“ v Čapkově Válce s Mloky). Každé z kategorií patří v tabulce jeden sloupec, řádky odkazují na kapitoly analyzovaných děl. To znamená, že nejmenší sledovanou strukturální jednotkou díla je v naší analýze 1 kapitola.

Karel Čapek – Válka s Mloky

Kapitola číslo	Vypravěč (perspektiva vyprávění)	Postavy (soubor postav)	Prostředí	Děj, dějovost vyprávění; styl vedení děje	Literární žánr a styl (odkaz na žánr)	Grafika (montáž graf. prvků)	Humor
<i>Kniha první (Andrias Scheuchzeri) : kapitola 1. (Podivínství kapitána van Tocha)</i>	„mluvící“ vypravěč v kruhu posluchačů (autorský)	charismatický hrdina Van Toch (byť s příměsí komiky, zatím ne však satirizace)	exotické	ano; dialogický a humoristický – v náznacích, dobrodružný	dobrodružné vyprávění (román/novela)	-----	jemný vypravěčský a ještě jemnější jazykový
2. (Pan Golombek a pan Valenta)	„mlčící“ vypravěč (pouze zprostředkovává plynutí děje v dialogích)	komické (pražští redaktori a Van Toch - Vantoch)	domácí až domácí (přízemně „čecháčkovské“)	mimo hl. dějový rámec; dialogický a humoristický	drobná „fejetonová“ komika	-----	situační jazykový
3. (G. H. Bondy a jeho krajan) <i>Mezi 3. a 4. kap. není stylistický, časoprostorový ani jiný výrazný předěl.</i>	na začátku kapitoly aforizující, pak „mlčící“	Bondy a Van Toch – obě postavy oscilují mezi komikou a charismatičností	domácí, prostředí však nehraje roli (Bondyho kancelář)	ano; dialogický a humoristický	blíží se dramatickému výstupu (konverzační komedie, fraška)	- vizitka kapitána Van Tocha; - jmenovka na dveřích p. Bondyho	jazykový (silně) (je konstitučním prvkem kapitoly)
4. (Obchodní podnik kapitána van Tocha)	„mlčící“	- -	- -	- - (proti předělu kap. ale méně humoru, více děj. posunu)	- -	citace z notesu (jen hesla) (kurzivou)	jazykový
5. (Kapitán J. van Toch a jeho cvičení ještěři)	„mlčící“, na závěr aforizující	komické, šablonovité (námořníci Jensen a Dingle)	exotické, ale nevýrazné, nehraje velkou roli; sociálně nízké (přístav)	mimo hl. dějový rámec; dialogický	opět blízké komediálnímu výstupu, zároveň ale upomíná na dobrodružné vyprávění z 1. kap.	stvrzenka (psací písmo s gramatickými a grafickými chybami)	situační, jazykový a grafický (stvrzenka)
6. (Jachta na laguně) <i>Mezi 6. a 7. kap. není předěl.</i>	„mlčící“ Do vypr. pásma přechází nevl. přímá řeč. hl. postavy kapitoly (duševní řeč Mr. Abbého v ich-formě)	komické a šablonovité (herci prožívající fantastický filmový děj „ve skutečnosti“)	exotické; sociálně příznakové, vyšší (hollywoodská herecká smetánka)	mimo hl. děj. rámec; parodický (hum.), dialogický	parodie, resp. satira na konzumní am. film, spolu se 7. kap. působí svou uzavřeností a vypointovaností jako samostatná povídka	-----	situační, parodický
7. (Pokračování Jachty na laguně)	- - v závěru pak vypravěčův „doslov“	- - (v závěru ožívá vypravěč)	- -	- -	- -	návrhy novinových titulků (tučně)	- -
8. (Andrias Scheuchzeri)	aforizující a satirizující, vševědoucí (tj. autorský)	----- (nejsou)	----- (není)	ne; jde o vypravěčem komentovaný dokument	odborná časopisecká studie	zpráva z přírodověd. časopisu („výňatek“), obsahuje obr. kostry velemloka	v pásmu vypravěče se objevuje hořký humor satiry (na svět vědy a potírajících se teorií), jinak ∅

9. (Andrew Scheuchzer)	„mlčící“ (v posl. větě aforizující)	komické a šablonovité („vědec“ prof. Petrov, „průměrný Angličan“ p. Greggs, mluvící mlok Andy)	zvláštní (zoo), nehraje však výraznou roli	mimo hl. dějový rámec; dialogický, humoristický	satirická povídka	část protokolu (vědecký dotazník) (kurzivou)	parodie a satira (svět uměřené vědy vs. senzacechtivé publicisticky); dále situační i jazykový h.
10. (Posvícení v Novém Strašecí)	„mlčící“	komické a p. Povondra (Čapkovský „obyčejný člověk“)	domácí a domácké (maloměstské posvícení)	mimo hl. děj. rámec (?); dialogický a humoristický	humoristická povídka	nápisy na cirkusovém stanu	situační; trochu parodický
11. (O Lido-geštěrkách)	uvádějící děj („mlčící“), do vypr. pásma následně proniká myšlenkový monolog hl. postavy	napůl komická postava prof. Uhra (přírodovědce)	domácí, redakce časopisu a vědecké ovzduší přírodovědcovy domácnosti	mimo hl. děj. rámec; vypravěčský, humoristický	zvláštní humoristická povídka	dopis čtenáře (kurzivou), výstřižek z novin (stylizováno typograficky, graficky i jazykově do 19. stol.)	parodický a satirický (opět věda vs. publicistika), situační a grafický (pravopis jako před skladnou opravou)
12. (Salamander-Syndicate)	„mlčící“ uvaděč	šablonovité postavičky byznysmenů a p. Bondy	prostředí obchodní (jednání na nejvyšší úrovni)	ano; dialogický, pak dialog v replikách „dokumentu“	zvláštní: jako by byl dramatický výstup podáván formou úředního protokolu	protokol z jednání (typograf. styl.), zabírá velkou část kapitoly	satirický (prostředí velkého „byznysu“)
Dodatek: O pohlavním životě Mloků (tj. závěr <i>Knihy první</i>)	Autorský vypr. reflektující proces psaní, na zač. kap. dokonce ukazuje na svou(!) čtenářskou zkušenost, postupně se ale vytrácí („mlčí“)	„Autor“; fiktivní vědci (se jménem a názorem (tezí), nikoli však psychologii, vzeznáním a dalšími náležitostmi lit. postavy)	neodkazuje k žádnému fyzickému prostředí, odehrává se pouze na půdě psaných textů	ne; kapitola má informativní charakter	zvláštní: kapitola odborné knihy převyprávěná publicistou ve fejetonu	celá kapitola je typograficky odlišena od předchozího textu a působí tedy jako vmontovaný útržek (viz též její „jméno“ – Dodatek)	ne; k humoru má blízko bizarní a zároveň lehce satirický popis pohlavního života mloků
<i>Kniha druhá (Po stupních civilizace): kapitola 1 (Pan Povondra čte noviny)</i>	Autorský vypr. (komentující, aforizující, humorizující)	Dialog „obyčejných lidí“ – p. Povondra a jeho žena, v druhé půli jen vypr. (bez postav)	Není reflektováno (1. půle „doma“, 2. bez prostředí)	ne, jde o ilustrativní dialogickou scénu a „autorský“ (vypr.) úvod k násled. kap.	humoristická próza	ne	ano: situační, satirický
2. (Po stupních civilizace (Dějiny Mloků))	Autorský vypr. – historik (stylizace do pózy historika píšícího syntézu)	Linie historického výkladu bez jednajících postav, linie „ilustrujícího“ poznámkového aparátu – různé	Hist. výklad – žádný; v pozn. aparátu pak velká pestrost prostředí, osob i dějů	ne	Výklad (jakoby populárně nauč. textu), v pozn. aparátu (parodie) vědecké a publicistické žánrové útvary (článek, zpráva, studie, citace, esej, referát atd.	Text výkladu odkazuje na číselované poznámky. Ty tvoří větší polovinu textu kap., jsou typogr. rozličně zpracovány, často napodobují vzor, jež parodují.	Dominuje parodie, dále satira, jazykový i grafický humor (viz např. texty v poznámkách psané neznámým jazykem nebo čínským graf. písmem)
3. (Pan Povondra čte opět noviny)	„mlčící“ vypravěč, uvaděč dialogu	pan Povondra a jeho žena („obyčejní lidé“)	nespecifikované – domácnost Povondrových	Děj se příliš neposouvá vpřed, dialogické vedení	žánrová (jemně humorná) konverzační scéna	ne	jemný situační a satirický humor

<i>Kniha třetí (Válka s Mloky): Kapitola 1 (Masakr na ostrovech Kokosových)</i>	autorský vypravěč – historik procesu, průvodce labyrintem, malíř obrazu	Poprvé jsou to: mloci (masa) vs. lidé (též kolektivně)	Kokosové ostrovy (exotika)	akční děj, posouváný hlavně vypravěčem, méně dialogů	napůl kronika, napůl dobrodruž. (akční) román nebo povídka – trochu ve stylu laciného čtení (kovbojky)	ne	jen humor vypr. podání, dynamiky, jinak bez humoru (!)
2. (Srážka v Normandii)	- -	- - (sedláci vs. mloci)	Normandie (vesnické prostředí)	dění prezentováno skrze výklad historika	kronika, (výklad)	Novinové titulky (3ks, nepřiliš graf. výrazné)	o poznání temnější satira než dříve, sarkasmus
3. (Incident v La Manche)	- -	Národní kolektivy, mloci – Francie vs. Anglie	kanál La Manche, pod vodou i na diplomatickém stole	- -	- -	ne	- -
4. (Der Nordmolch)	- -	Národy – Něm. vs. Fr. vs. Angl. (vs. Pol. – oběť)	Německo, Baltské moře	prakticky bez děje, popis, informace, satira	- -	ne	- -
5. (Wolf Meynert píše své dílo)	- -	Wolf Meynert a jeho kniha	žádné - literatura, (Královec)	bez děje, prezentace obsahu knihy	výklad, výtah (z fiktivní publikace)	grafická ne; ale text tvoří rovněž citace z knihy	satira, ironie, sarkasmus, karikatura
6. (X varuje)	- -	„X“ a jeho pamflet, lidé vs. mloci	žádné – literatura, pak – Evropa	málo dějové, až v závěru, vypr. vedení	výklad, výtah (z fikt. pamfletu)	- -	takřka ne (jen satira na reakce na spis)
7. (Zemětřesení v Louisianě)	Autorský vypr. – už ne tolik historik, jako spíše reportér (živého vysílání)	Obyv. Louisiany (pár jedinců a celek) vs. mloci	Louisiana (am. stát)	vypr. (reportážní) vedení děje	kronika / reportáž	telegrafické depeše (4x) – graf. zvýrazněné	málo, ale přece satira, textový humor
8. (Chief Salamander klade požadavky)	Autorský vypr. napůl historik, napůl „mlčící“	Chief Salamander („Vůdce“) vs. lidstvo	svět (pevniny vs. moře)	vypr. vedení děje, monology postavy	vyprávění / kronika	graf. ne, ale obsahuje repliky z radiostanice	satira, ironie, sarkasmus, karikatura, parodie
9. (Konference ve Vaduzu)	Autorský vypr. – historik, průvodce	národy; lidi vs. mloci	svět; Vaduz	vypr. vedení děje, dialog formou protokol. zápisu	vyprávění / kronika / reportáž	ne (dialog jako protokol)	- -
10. (Pan Povondra to bere na sebe)	Autorský vypr. mluvící (reflektující) i mlčící (románový)	Pan Povondra, jeho syn a snacha („obyčejní lidé“)	Praha (Vltava)	vypravěčské i dialogické vedení děje	vyprávění (povídkové, románové)	ne	lehká satira, ironie, dobrasrdčejší humor, paradoxní pointa
11. (Autor mluví sám se sebou)	Autorský vypravěč 2x – spisovatel vs. jeho vnitřní hlas	(vypravěč vs. vnitřní hlas)	žádné - literatura	vypravěčská diskuze o ději budoucím, lit. vs. skutečném...	zvláštní: antiluzivní vystoupení vypravěče	ne	satira, ironie, sarkasmus, ale méně (převládá etika, patos)

Jan Weiss – Dům o tisíci patrech

Kapitola číslo	Vypravěč (perspektiva vyprávění)	Postavy (soubor postav)	Prostředí	Děj, dějovost vyprávění; styl vedení děje	Vmontované texty	Grafika (montáž graf. prvků)	Humor
1	kombinovaný: vševědoucí uvaděč a zároveň vyprávění skrze vědomí hlavního hrdiny	hlavní hrdina, zatím beze jména, paměti a identity	fantaskní; nejprve „barák smrti“, pak skok do „domu o tisíci patrech“	Nedějové; přítomny 2 roviny vyprávění (sen x skutečnost); fantastický, obrazný styl	ne	ne	ne
2	kombinovaný	hlavní hrdina s „papírovou“ identitou	fantaskní, dům	fantastický, emfatický styl vyprávění, pak posun skrze řeč dokumentů	2x strana z notýsku detektiva, 2x novinový výstřížek, vizitka	ano, všechny vmontované texty nějak (různě) graficky odlišeny	ne
3	kombinovaný	hlavní hrdina, tajemný stařec	fantaskní, dům	detektivní styl posunu děje, napětí, tajemství	adresa dopisu	ano, adresa jiným fontem písma	ne
4	vševědoucí (uvádějící děj), neosobní	hlavní hrdina Petr Brok a stařec	nehraje roli, není tematizováno (dům)	dialogický posun děje, stále přítomnost fantaskna a tajemství	ne	ne	ne
5	- -	- -	fantaskní (dům)	- -	ne	ne	groteskní vize (blaženost v Gedonii)
6	- -	- -	- -	dialogický posun, pak dobrodružný	dopis (smlouva)	ano, dopis typograficky odlišen	ne
7	vypravěč jako oko kamery, reflektující vjemy hlavního hrdiny	hlavní hrdina	fantaskní	2 roviny děje („Sen“ x vl. fantaskní fikční svět díla („Dům“)); filmový způsob vedení děje, vrstvení (montáž) motivů	nápisy a reklamy (6x) (cca polovina textu kapitoly)	ano, velmi výrazné odlišení typografické, různá grafická ohraničení atd.	ve vmontovaných textech humor reklamy, parodie reklamních postupů a klišé
8	vševědoucí uvaděč, střídá ho dlouhý monolog vedlejší postavy	hlavní hrdina a „muž s černou bradou o dvou koncích“	(společenské) podsvětí, zlodějské prostředí	děj posouvá vyprávění (nejprve vypravěč, pak vedlejší postava)	nápisy a reklamy (17x) (opět cca polovina textu kapitoly)	ano, grafické napodobení vývěsních tabulí apod.	groteskní nálada
9	pouze jako neosobní uvaděč dialogů	muži (kreatury) podsvětí (či přímo jejich „archetypy“)	- -	dialogický posun děje	ne	ne	ne (ale jediná postava jsou silně groteskní)
10	neosobní vypravěč uvede první větou monolog vedlejší postavy (ten tvoří zbytek kapitoly)	vyprávějící travič Čulkov, postavy jeho příběhu – hvězdář Galio a Pán Muller	Dům a ve vyprávění též Polynésie a Vesmír	vyprávění vedlejší postavy	ne	ne	ne (vyprávějící postava je groteskní a má zvláštní jazyk – bezděčné používání citoslovcí)
11	neosobní uvaděč	Hlavní postava a skupinka zločinců	není tematizováno (zločinecká část Domu)	Dobrodružný styl vedení děje – uvádějící vypravěč+dialogy	ne	ne	ne

12	kombinovaný: vševědoucí vypravěč a místy zároveň vyprávění skrze vědomí hlav. hrdiny	Hlavní postava, zločinci	Dům, útěk skrz podivný „výťah“ (spíše než patra propojuje vlastně různé roviny představ/vědomí)	Dobrodružný styl – akce zpřístupňovaná hlavně vyprávěním vypravěče	ne	ne	ne
13	vševědoucí vypravěč a vmontované texty	Hlavní postava, jako „postavy“ (cizí repliky dialogu) fungují vlastně nápisy	Dům – široká pasáž s obchody	vyprávění a řeč reklam, nedějové	23x nápis na vývěsní tabuli, ceduli, či jiné reklamní ploše (většina textu)	Různé fonty písma apod., grafika napodobuje styl reklam	v montovaných textech humor reklamy, parodie reklamních postupů a klišé
14	kombinovaný	Hlavní postava, (+světla a nápisy)	Tma vs. světla reklam, jinak bez prostředí, pak budova Domu s průhledem na Zemi – na „povědomou“ krajinu	hlavně vyprávění vypravěče, nedějové	11x nápis reklamy, 1x nápis nad vchodem	graf. styl reklam; 1x zvýrazněná věta textu vypravěče (!)	obsah nápisů reklam je zčásti parodický, spíše však už bizarní
15	vševědoucí vypravěč	prodavač „hvězd“ a kupující (pantoptikum postav)	řada u okénka	Dialogický posun děje	ne	ne	ne (ale některé mikropříběhy postav jsou bizarní)
16	neosobní uvaděč děje	prodavač, princezna, hlavní postava (pasivní)	- -	Dialogický posun děje	ne	ne	ne
17	kombinovaný	hlavní postava, princezna a další „poutníci ke hvězdám“	Dům – čekárna, temná chodba a „sametový sál“ (plynová komora)	posun děje hlavně pomocí vyprávění (méně též dialogy)	ne	ne	obsahuje bizarní (humornou) debatu postav (poutníků)
18	kombinovaný	hlavní postava, krutý „stařeček s dobrým úsměvem“, odsouzenci	Fantaskní - nejprve „barák smrti“, pak ocelová komora s průsvitnou lidskou lebkou u stropu (Dům)	2 roviny děje („Sen“ x fikční svět v Domu) – v první pouze vypravěč (vědomí hrdiny), v druhé dialog. posun děje	ne	ne	ne
19	neosobní uvaděč	jako v předešlé, jen odsouzence muže nahradily ženy	fantaskní (Dům): „komnata“ – v rohu „rozkošný turecký altán“	dialogický posun děje	ne	ne	ne
20	vševědoucí uvaděč děje	hl. postava, princezna, stařeček, zajaté dívky, madame Veroni	fantaskní: altán nyní funguje jako výťah „padající dolů“	Dialogický i vypravěčský posun děje, probliknutí lampičky (tj. 2. roviny – Snu)	ne	ne	ne
21	kombinovaný	hlavní hrdina, princezna, stařeček	bludiště ulic a náměstí Domu	posun děje vyprávěním i skrze vmontovaný text	3x tabulka se jménem ulice, 2x štít domu, lístek z notýsku (vzkaz)	Tabulky obdélníkově ohraničené a přece zapuštěné v textu, štíty domů zvýrazněné, vzkaz velkým (psacím) fontem písma a kurzivou	ne

22	vševědoucí vypravěč, pak absence vypravěče	hl. postava, hlas z amplionu (Muller) a bezejmenný dav účastníků burzy	burzovní budova domu	nejprve vyprávění, pak technika film. stříhu, koláž dialog. replik davu	záznam dražby, další dražení ale přechází do hlavního (neodlišeného) textu kapitoly	1. dražba je graficky vydělena (záznam jako u div. hry), další již nikoli. Pouze „hlas z amplionu“ je graf. zvýrazněn	promluvy postav jsou komické, náznak satiry, resp. parodie na prostředí/institut burzovního obchodu
23	vševědoucí uvaděč děje	hl. postava, hlas (Muller), hlasy davu	- -	dialogický posun děje	ne	repliky dialogu Muller – Brok jsou zvýrazněny (graf. vyčleněny)	ne
24	vševědoucí vypravěč (uvaděč) děje a dialogů	hl. postava, „hlas s hůry, velekněz, dav	fantaskní (snové): tápání ve tmě, pak průchod do „chrámu“ boha Mullera	nejprve posouvá děj vypravěč, pak dialog, pak zase vypravěč; do vypr. v 1 místě proniká 2. rovina děje („Sen“)	2x (stejný) nápis (štit chrámu); modlitba velekněze k bohu Mullerovi	nápisy graficky příznakové; modlitba vydělena z textu (kurziva), dialog Mullera s Brokem zvýrazněn	ne (ale modlitbu je možno vnímat jako satiru, resp. parodii na řeč a praktiky náboženství)
25	vševědoucí vypravěč	hl. postava, princezna, princ Ačorgen (fantaskní tvář)	orientální komnata, pak výtah do jiné roviny (patra) Domu i vyprávění	dialogický i vypravěčský posun děje; „lampička“, tj. 2. rovina děje (tyfový barák)	ne	ne	ne (bizarní je tvář princezny průvodce/únosce Ačorgena)
26	vševědoucí vypravěč (uvaděč děje)	hl. postava, princezna, princ Ačorgen, císař Marlok a další hráči	fantaskní sál Domu – herna (kasino)	děj posouvá vypravěč i dialogy	ne	ne	ne
27	vševědoucí vypravěč	hl. postava, princezna a princ, chlípni hodnostáři (mj. „stařeček“)	silně fantaskní sály Gedonie (ráje Domu)	- - scéna ukousnutí prstu zarazí naturalistickým podáním (atmosféra děsu)	ne	ne, ale text je poněkud výrazněji členěn (využití kapitálek apod.)	obrazy rajských rozkoší v Domu jsou velice bizarní a vynalézavé (Snofilm apod.)
28	kombinovaný	hl. postava	„bílá tma“ plná povědomých pachů a vůní	nedějové; objevují se a zvláště spojují obě roviny knihy (Mullerton vs. světová válka, „lampička“)	ne	ne	ne
29	vševědoucí uvaděč	hl. postava, princezna a princ	modrý salonek princezny, prostředí není tolik tematizováno	dialog. i vypr. posun děje; děj je dobrodružný - princ svádí princeznu pomocí hypnózy, Brok zasahuje	ne	ne	ne
30	vševědoucí vypravěč	hl. postava a princezna	- - (postel)	erotická svlékácká scéna, touha, dráždivost, jinak bez děje	ne	ne	ne (erotické představy jsou mírně bizarní)
31	neosobní uvaděč dialogického děje	hl. postava, princezna, hlas Mullera	- -	dialogický posun děje (nevelký – není moc dějové)	ne	replika Mullera s hůry je graf. vyčleněna	ne

32	vševědoucí vypravěč (neosobní)	hl. postava	silně fantaskní a fantazijní: chodba se zamčenými dveřmi, pak sál dutých zrcadel ve tvaru koule	větší část kapitoly tvoří popis fantaskního místa děje	1x nápis	nápis je ohraničen, graficky ozvláštněn, má roli v ději (rébus)	ne
33	kombinovaný	hl. postava, obr (milion obrů); 2 lékaři z 2. roviny děje	sál dutých zrcadel, pak lampička – tyfový barák (2. rovina)	dobrodružný a fantaskní děj (zápas) se přímo dialog. replikou propojuje s 2. rovinou knihy (doktorova vizita v tyf. baráku)	ne	ne	ne
34	vševědoucí	hl. postava, slepý Orsag se sklíčky, obr, ženy	zpuštěná kuchyň (silně kontrastuje s předešlým místem děje)	dialog jednáčích osob kromě hlavní postavy, fantaskní popis neviditelného hrdiny	ne	ne	ne (přítomna je jistá pikantnost či parodie na ženskou zálibu v pikantnostech – viz představy hrdinovy nahoty)
35	vševědoucí	hl. postava a princezna (její identita se zde přibližuje k Šípkové Růžence)	fantaskní a snové, blouznivé představy „konce věcí“ apod.	kap. začíná v rovině „Snu“ (tyfový barák), příchod princezny značí návrat do Domu; dial. posun děje	ne	ne	ne
36	neosobní uvaďeč děje a dialogů	hl. postava Petr Brok (nová identita: geniální lupič a detektiv), princezna a Lord Humperlink (pilot fantaskního stroje)	fantaskní – Dům: labyrint uliček, pak odletová plošina a Slunce	posun děje hlavně skrze dialogy	tabulka se jménem ulice, zvonky se jmenovkami pilotů	tabulka i jmenovky graf. napodobují své vzory; některé repliky dialogů jsou zvýrazněny	ne
37	kombinovaný	hl. postava, dav, maršálek	fantaskní: ulice a náměstí patra 376, pak luxusní ostrov uprostřed jezera (patro 100)	vyprávění vypravěče, popis prostor, vmontovaný text vyhlášek	zatykač (styl zatykače – určení, zločin, odměna...)	zatykač graficky odlišen; 1x zvýrazněný nápis na dveřích	ne
38	neosobní uvaďeč	hl. postava, „Muller“ – fantaskní oživlá loutka, starý a nový maršálek, zabiják stářím – stařeček Schwarz	královská komnata	dialogický posun děje, hl. hrdina mlčí	ne	ne	náznak parodie (blasfemie) válečných příprav, taktiky, hierarchie...
39	kombinovaný	hl. postava, princ Ačorgen, „slepý“ Orsag, loutka Mullera a hlas Mullera	- -	akční (dobrodruž.) děj – zápas na život a na smrt, pronásledování, hlavní slovo má vypravěč	ne	Hlas Mullera vydávající krátké rozkazy je graficky zvýrazněn	ne

40	kombinovaný (převažuje výčet vjemů hl. hrdiny)	hl. postava, vojsko Mullerovo a rebelové Vítka z Vítkovic	rozbitý výtah/ resp. nosítka s nemocným, pak patro 490 a 491 – ležení nepřátel. vojsk	2 roviny děje – do popisu válč. ležení v Domu (skrže vědomí hl. hrdiny) proniká obraz hl. hrdiny neseného v nosítkách	ne	ne	ne
41	vševědoucí vypravěč	hl. postava, prorok č. 794, vojáci, Vítka z Vítkovic (mladý neurotický kuřák), generálové	fantaskní prostředí voj. ležení v polorozbořených patrech Domu, „hlavní stan“	Dobrodružný děj, válečné přípravy a strategie, hl. hrdina pasivní; dialogický i vypravěčský posun děje	věštba proroka č. 794 (graficky překvapivě nezvýrazněná)	ne	ne
42	- -	hl. postava, stařeček Schwarz, mladíček	patro 490 (ležení Mullerova vojska)	akční (dobrodružný) děj, dialogy, děj posouván vypravěčem	ne	ne	směšná (stařecká) řeč stařečka Schwarze
43	kombinovaný	hl. postava, lord Humperlink, hlas Mullerův, římský žoldněř	fantaskní: ostrov na 100. patře se zvonícím mostem, trůnní sál, „bláznovská“ místnost římských žoldněřů	děj posouvá vypravěč i dialog (bez účasti hl. hrdiny); popis knihovny s Mullerovým dílem	štítek dveří a názvy knih	u názvů knih grafika napodobuje knižní vazbu; různá písma, velikosti, řezy...	názvy knih jsou směšné svou bombastičností a univerzálností (parodie na kult osobnosti)
44	kombinovaný (převažuje ale vyprávění skrze vědomí hl. hrdiny)	hlavní postava – Petr Brok (jako poutník v cizím světě)	fantaskní a bizarní – mučírna květin, dětský pokojíček, prázdné pokoje s lidskými orgány, „kočičí pařeníště“, pokladnice, šatna s převleky, klec s orangutanem a další	nedějové (putování skrze bizarní prostory s absurdními či mírně perverzními předměty), atmosféra tajemna (/děsu)	titulní strana knihy, úryvek jednoho návodu z této knihy („citát“)	titulní strana napodobuje grafiku titulů knih, „návod“ je graficky odlišen a oddělen od ostatního textu	ne (ale bizarnost, grotesknost líčeného je zde extrémní)
45	nejprve vypravěč - vědomí hrdiny, pak neosobní uvaděč, pak bez vypravěče	hlavní postava, Ohisver Muller (groteskní postavička s falešným nosem)	místnost s fantaskním strojem (počítač), pak burza (skrz kukátko stroje)	nejprve popis (to, co hrdina vidí, podoba Mullera), pak koláž z útržků řeči lidí na burze	ne	„hlasy burzy“ jsou zaznamenány jako v zápisu divadelní hry	ne (ale postava všemocného Mullera je líčena jako komická figurka)
46	vševědoucí vypravěč	hlavní postava, Ohisver Muller, skrze počítač: burzián, zabijáci, armáda atd.	počítačová místnost, zprostředkované: burza, zabijácká čtvrť, bojiště	Děj posouvá dialog Mullera a jím trestaných hříšníků (jeho hlas přichází na scénu jako „deus ex machina“)	ne	ne	ne
47	- -	hlavní postava, Muller, zprostředkované armáda otroků, záložní armáda Mullerova	místnost s „počítačem“	akční děj – zápas hl. postavy s Mullerem, smrt Mullera, konec Petra Broka pod rozbitým strojem	ne	ne	ne

48	vševědoucí vypravěč	hlavní postava (s identitou českého vojáka, nikoli Petr Brok), doktor, sestry	ošetřovna – „skutečný“ svět, který byl dříve jen světem „Snu“	Pouze 2. rovina děje (!), svět Domu byl zcela opuštěn. Děj posunuje dialog i vypr.	ne	ne	ne
----	---------------------	---	---	--	----	----	----

Jiří Haussmann – Velkovýroba ctnosti

Kapitola číslo	Vypravěč (perspektiva vyprávění)	Postavy (soubor postav)	Prostředí	Děj, dějovost vyprávění; styl vedení děje	Vmontované texty	Grafika (montáž graf. prvků)	Humor
1. Divný návštěvník	vypravěč autorský (bez osobnosti) – pouhý uvaďeč, er-forma	roztržitý prof. Fabricius, nerudný sluha Kalibán, opoziční poslanec Rumdiburr, ministr Sir Laistrigon	úřední – ministerstvo veřejných věcí, přijímací salón a pracovna	dialogický princip vedení děje + popis (vypravěčský, přitom až divadelní)	ne	ne	Ano, poměrně klasická situační komika, naivita, šablonovitost. Absence parodie
2. Ministerská rada	- -	ministři: Laistrigon, Earl of Frankodul (zahraníčí), sir Ballick (zemědělství), vikomt Nevermore-Irreparabl (finance) a další, generál Hau d'EGgen	porada ministerské rady na blíže nespecifikovaném (úředním) místě	- -	ne	ne	do popředí zde vystupuje satirický moment: paroduje se řeč i praktiky soudobé politiky jako celku i jedinců - konkrétních osob (např. E. Beneš)
3. Iniciativní návrh	Místa „divadelní“ uvaďeč, hlavně však parodující autorský komentátor, (vypr. – satirik)	poslanci parlamentu Utopie, potažmo ČSR (jména jsou průhledně pozmeněnými jmény skutečných státníků ČSR 20. let: Dr. Arraschino, Dr. Kramerius ad.)	poslanecká sněmovna (Utopie ↔ ČSR)	málo dějové, jde o sled „divadelních“ výstupů jednotlivých postav, vyprav. vysvětlujících pasáží a vmontovaných autentizačních prvků (textů).	1/ Text dementi „Stáních ofic. novin“. Fce: satira 2/ Text Iniciativního návrhu. Fce: ozvláštnění. Text je dějotvorný, jde o „přímou řeč dokumentu“	Ad 1/ (1. vmontovaný text): graf. neodlišen Ad 2/: ano (kurziva, nadpis, členění do paragrafů)	silná ironie a satira, kap. je v podstatě parodií na parlamentní život 1. republiky (konkrétní, adresná)
4. Dva selfmademani	autorský komentující vypravěč („satirik“)	Chrysopras a Argyropras (záporné typy podnikatelských miliardářů), tajemník a další: všechny postavy jsou schematické – modelové (objekty satiry a parodizace)	paláce selfmademanů a pak rychlá (životopisná) tematizace různých prostředí (po celé Utopii, světě)	Děj posouvá vypravěč, na konci kapitoly dialog 2 postav	2x reklamní slogan. Funkce: ozvláštnění, parodie reklamy a jejího místa v moderní lidské společnosti	Vmontované texty shodně odlišeny kurzivou (ačkoli v jednom případě má jít o zápis mluveného slova (reklamy), v 2. o nápis projektovaný na oblohu)	satira, ironie, parodie – tento-krát však nejsou parodovány konkrétní instituce nebo osobnosti, nýbrž typy osobností (kapitalista)

5. Dostihy	vševědoucí autor. vypravěč, míra odstupu od vyprávěného je ale menší (připodobnění klasického vypravěči dobrodružných románů)	Morisson a Jorisson, Antimône Hlupin a další – parodie na literární postavy brakové dobrodružné literatury (srov. postavy: Jack Carter, Arsen Lupin (zde je i zjevná jmenná podobnost atd.))	elegantní detektivní pracovní, letadlo, krátce Rusko; vzducholod, parník, vlak – rychlé nesmyslné změny, nadsázka	Děj posouvá vypravěč, stylově jde o dobrodruž. žánr (lacině dobrodružné detektivky), lépe řečeno jeho parodii	4x telegram (2 a 2 téměř totožné, zvýraznění paralelnosti). Funkce: ozvláštnění, parodie na zvolený žánr (dobrodružná detektivka)	telegramy odlišeny od textu – a/ kurzivou (1. a 3. telegram), b/ proložení znaků písma (2. a 4. telegram)	stylová (žánrová) parodie, vtip vyplývá z přehánění, zjevných logických i kauzálních chyb v ději i jinde, humor tzv. „primitivní“; dále humor „národní“ (satira a parodie na národnostní stereotypy a nac. pýchu)
6. Po stopě dobrého činu	vševědoucí vypravěč kronikář, jeho jazyk je příznakový – archaizující (časté přechodníky a zastaralý slovník), zároveň však ironicky zkratkovitý...	Morisson a Jorisson – parodie na postavy dobrodružných detektivů; mrtvý Fabricius, vrchní ministerský oficiál Bürositz – „profesionální úředník“	Poslanecká sněmovna, koloniál, městský lesík, pak podatelna Ministerstva veř. prací, „registratura“ a pracovna tamtéž	Děj posouvá vypravěč, jehož jazyk silně kontrastuje s mile naivními, přitroublými dialogy postav	1/ poznámka pod čarou (váže se k vypr. pásmu). Fce: druhá vrstva ironie, satiry. Jde zároveň o prostředek k vysvětlení (a konstrukci) fikt. světa lit. díla utop. charakteru. 2/ Nápis – je to vtip, parodie. 3/ Dokument (fikt. zápisník): fce přiběhová, autentizační.	Ad 1/: typická knižní vysvětlivka (odkaz pomocí hvězdičky) Ad 2/: proložené písmo napodobuje písmo tabulek na stěně. Ad 3/: titul zápisníku kurzivou, dva jakoby náhodně vybrané zápisy odděleny prázdnými řádky.	Autor v díle prokazuje univerzální smysl pro humor. Má potěšení z komiky a vtipu v jakékoli formě, často vtipu uzpůsobuje i vše další – formu, logiku děje atd.). Zde: satira, parodie, dětský humor, slovní karikatura (přehánění, naivita...), i jazykový vtip
7. Akt č. j. H ₂ O 5229/94	Celá kapitola je vydávána za text dopisu - žádosti (úředního podání), vypr. situaci 1. osoby (pisatele) však prolomí v 2. části („hlavě“) dopisu vstup autor. vypravěče-satirika	Prof. Fabricius jakožto pisatel dopisu („vypr.“) i předmět vyprávění autorského vypravěče	žádné – (jen text, jde o dokument)	Styl I. a III. části je přehnaně antikvní, archaický, patetický a až k nesrozumitelnosti šroubovaný. Hausmann paroduje styl (hrané) poníženosti v dopis. styku s úřadem či autoritou.	Celá kapitola je koncipována jako fiktivní dokument. Jeho autentičnost je v 2. části vědomě oslabena vypravěčem.	Grafika napodobuje i grafický styl dokumentu (úřední žádosti, listu)	Parodie věd. stylu a parodie dopisu. Jazyková parodie (karikatura) uč. archaismů, vyjadřování. Kap. ozvláštňuje strukturu románu, jde o „stylistický vtip“.
8. Horečné přípravy	Autorský vypravěč - kronikář a satirik	Chrysopras a jeho tajemník = typy (karikatura typů); jinak nemají postavy význam	mys Cookův v Nordvillu, prostředí novinové redakce a jiné	Dialogický vstup střídá vypr. vedení děje. Závěr pak tvoří opět dialog 2 postav (jakoby dramatický výstup)	1/ Reklama formou inzerátu v časopise 2/ „Šest barevných“ reklamních plakátů 3/ veršovaná (naivně) novinová reklama („reklamní báseň“)	Ad 1/: graficky je napodobován styl novinových inzerátů Ad 2/: podoba plakátů je popsána (!) vypravěčem, „citovány“ jsou jen nápisy a reklamní hesla	V kap. je parodována zejména reklama, a to ve stylu i podstatě. Veršotepecké neuměteltví je u Hausmanna velmi vtipné (jazykový humor)

9. Trapná aféra Starovlasteckých listů	Autorský vypravěč, satir. popisem zpřístupňuje čtenáři „trapnou aféru“ pravdomluvných novinářů	žádné (postavy – novináři – jsou jen tematizovány v pásmu vypr., žádná zde nevystupuje přímo)	redakce novin, pak žádné prostředí – je převyprávěn obsah jednoho čísla novin	Větší část tvoří nedějový popis zvl. novin. čísla, v závěru kap. děj posouvá vypravěč	Větší část kap. zabírají citace z fikt. novin (= parodie Nár. listů v 20. letech 20. stol.)	Graficky neozvláštněno (citace z listu jsou pouze ohraňovány uvozovkami)	parodie publicistiky (fráze, slepá poslušnost spol. a politické objednávce); satira soudob. osob a institucí; jazyk. humor
10. Další následky	Autorský vypravěč, v různých částech kap. poněkud různí se forma vyprávění; v jedné části bez vypr. – jde o dokument, „přepis“ dopisu	v různých scénách různé (kontrastující): neznámé („Anna Chrapounová“ apod.) i parodované známé – nakladatel Jotto, farář Ferdiš (Juriga – známý Hlinkovec).	v různých scénách různé (co nejrozličnější – kontrastní), např. ulice, místo schůze klerikální strany, boxerské utkání, řeznictví, nakladatelství ad.	rychlé střídání dějových, akčních, jakoby filmových scén (či div. výjevů), oddělených metodou „střihu“. Některé výjevy jsou dialogické, v jiných děj vede vypravěč. Společný je jen motiv „umravňení“.	Dopis – objednávka: parodie na pogramotnost, jazykovou neobratnost některých jedinců	Dopis kurzivou. Tamtéž (orto)grafický vtip – humorné pravopisné chyby	jazykový vtip, satira (společenská), parodie, situační humor
11. Sférické blesky	v úvodu stylizovaný vypravěč – neosobitě vykládající „autor učebnic“, pak sice rovněž neosobní, ale už nepříznakový vypr. satirik.	Jednající p.: Vampyr Argyropras, Ing. Excelsior; V úvodu kap. se mj. objevuje jméno objevitele „Ostrova Utopijského“ – Tomáše Mora.	Zeměpis „Utopie“ (zde jako ostrov tvořený 2 velkými poloostrovy = Nordville a Sudville). Děj se pak odehrává v Sudvillu, hl. na Shackletonově výběžku	úvod kap.: nedějový geograficko-historický výklad, pak „zrychleně“ odvíjený pás nesourodých dějových výjevů. Děj posouvá vypravěč.	1/ mapka Utopie (mapa hor a řek) 2/ verše básníka ve stádiu tvorby (jazyk. vtip, ale i satira a parodie)	Ad 1/: kreslený obrázek, náčrt s popisky Ad 2/: kurziva. Jinak nic.	satiričnost, parodičnost, jazykový humor, situační humor
12. Tragédie bellicaská	vypravěč dobrodružné historiky (kap. připomíná rodokapové čtení) – uvaděč děje, ale stále i satirický komentátor	národnostní, příp. profesní „archetypy“: horkokrevný Ital Boucharoni, mexický kovboj Cortadillo, usedlý Němec Bieder, vypočítavý Žid Moses Abrahamowicz, bodrý Rus Bátuškov, švejkovští Češi Václav Pyšvejc a Jos. Červíček, uhlašený Pařížan Lefeu, Američan Crawford, Dán Petersen, černoch Morenga; „mastný Teddy“ (hospodský) a „rudá Máry“ (kurtizána)	přístavní krčma, v níž se schází námořníci z celého světa (typická, modelová, šablonovitá)	Děj dobrodružný, akční (hospodská rvačka). Odbývá se hl. ve vypr. děj. pásmu, dialogy mají funkci charakterizační a dokreslující.	krátké veršované přísloví v německém jazyce, vlastně jazykový vtip doplnující nár. charakteristiku	veršik kurzivou, jinak nic	parodie, národnostní satira (Ital vs. Mexičan vs. Žid vs. Rus vs. Čech). S humorem se mísí napětí (děj není jen vtipný, ale i skutečně akční).
13. Státní převrat v hodině desáté	vypravěč autorský, kronikář – satirik	Nejednající p. (jen ve vypr. pásmu): „lid“, řečník prof. Dr. Boulanger (=Pekař), „kabaretní velmož“ K. Mašle, veršotepec Sporák (Horák), busta „býv. rak. císaře Františka I.“, nový prezident Brutus Argyropras	náměstí, ulice, domy, kterými táhne revolučně nalazený lid očisťující zemi od symbolů právě skončeného režimu	Děj paroduje události z konce října 1918 (státní převrat). Posouvá ho vypravěč.	Epopěj – verš. báseň s výrazně žertovnou slovní ekvilibristikou; epopej paroduje přejaté nár. vlastenectví, patetické verš. formy, neústrojně rýmy atd. Měla prý skutečnou předlohu v básni „Česká legie“ A. Horáka	epopej vyčleněna kurzivou. Báseň ale není „celá“, nýbrž jejím textem prostupují poznámky vypr. posouvající její děj na následující vybr. pasáže.	Parodie na skutečné události i lit. předlohy, satira na vlastenectví; v epopeji výrazný jaz. humor (humorné rýmování apod.)

14. Mladistvý president	autorský vypravěč – satirik, kronikář; Vyprávění zřetelně hyperbolizu- jící, ironické	Brutus a Vampyr Argyropraso- vi, Inženýr Excelsior (schematic- ké, ale jinak skutečně jednající, činné p.), gratulující dav	v stručném životopise tematizová- no různé prostředí, pak sněmov- ní budova parlamentu	Na poč. děj zhuštěný – biografický popis, v závěru naopak situační (epizoda jmenování pres.). Děj posouvá vypravěč	ne	ne	Parodie na nevázaný život a cho- vání „zlaté mládeže“, její prestiž při mizivých osob. kvali- tách jedinců. Ironie, satira.
15. Diplomatická předehra	autorský vypravěč – kronikář satirik	Argyropraso- vé a Excelsior na sudvillské a Earl Frank of Eodul, Dr. Arraschino ad. na nordvillské straně (= p. dříve parodu- jící reálné čs. státníky; nyní tento mo- ment slábné – vždyť Nordville, jež zastupují, nyní symboli- zuje hl. Rak.- Uhersko)	sněmovna, Argyroprasův palác a žádné prostředí (prostor fiktivních dokumentů); tematizová- no paraguay- ské velvysla- nectví atd.; posun ve vnímání parodického obrazu: ČSR nezastupuje celá „Utopie“ – nýbrž nově jen její J část (Sudville)...	Vypr. vedení děje, v prostřední pasáři ale i dialogické. Parodují se skutečné události předcházející vypuknutí vátky (1914)	1/ Expozé ministra zahraničí (parodie ohnivých, dějinných parlam. výstupů) 2/ Nóta severoutopij- ské vlády jihoutopijské 3/ kapitulační odpověď (nóta) 4/ odmítnutí nóty. Jde o parodii na reálné do- kumenty.	ad 1/ vyme- zena pouze uvozovkami jako přímá řeč. ad 2-4/ nóty z bloku textu vyděleny kurzivou a odsazením	Parodie na skutečné události (1914), karikatura osob i dějů, satira a ironie.
16. Mobilizace	- -	p. nejednající (jen u vypr.) a neindividu- alizované, spíš jen kolektivy (branci, poslanci, duchoven- stvo, univ. obec atd.), proti tomu kol. Červený kříž zastupuje 1 postava – „Mary Chry- soprassá“.	Jen málo tematizová- no.	Děj posouvá vypravěč, příp. i text dokumentů. Jde o parodii na vzornou něm. (a rak.- uh.) mobili- zaci a váleč. hysterii.	1/ Píseň nenávisti (Bůh trestej Jih!) – paro- die na něm. válečné písně 2/ preziden- ské provolání „Mému národu“: parodie, ba spíš poměrně přesná parafráze provolání Fr. Josefa II. 3/ humorně zkrácená (vzniká nový význam) jihout. pod- oba téhož provolání	Ad 1/: kurzi- va; Autor používá svých typic- kých vtip- ných, zvuko- malebných a originálních rýmů Ad 2 a 3/: odděleno od bloku textu, kurziva.	Dobová karikatura, parodie událostí i dokumentů, satira, jazy- kový vtip, náznak paradoxu (o ošidnosti slov – text v sobě může nést nejen vý- znam zamýš- lený, ale i zcela proti- kladný)
17. Tajemná schůzka	spíše jen uvaděč dialogů než klasický kronikář	Matador Chrysopras a tajemník, Vampyr Argyropras a Inženýr Excelsior	pracovní (soukromí) bilionářů	Děj posouván hl. skrze dialogy, jde vl. o 2 kon- verzační scény.	1/ Dětsky naivní říkan- ka (popěvek) (hravý vtip situační i jaz.) 2/ článek Starovlaste- neckých listů: parodie patolízalsky ponižených oslavných textů	Ad 1/ kurziva Ad 2/: oddě- leno 1 prázd- ným řádkem, jinak ne.	situační humor, satiričnost, parodie publicistic- kých článků (parodie stylu), tj. travestie patetických gratulací

18. Zprávy generálních štábů	v úvodu a závěru stylizovaný vypr. – historik, který hodnotí kvalitu pramenů apod., uvádí a uzavírá blok dokumentů (zpráv) v prostř. části kap.	P. pouze tematizovány vypravěčem – armády obou válčících stran, vůbec žádné individuality	Mapa Utopie a posuny válčících armád na ní. (Vlastní body postupu, místa, nejsou tematizována)	Děj zprostředkovává vypravěč. V prostřední části „řeč dokumentů“	1/ Zprávy válečných bulletinů S i J utopijské strany (snažící se všemožně zakrýt pravou podstatu událostí) 2/ Situační mapky (nákrasy) postupu armád (2x)	Ad 1/ Celkem 30 zpráv ve 2 odstavcích; vlevo S-, vpravo J- utopijský náhled na stejné události, viděné ovšem různou optikou. Zprávy vytištěny drobnějším fontem písma.	Ironie, parodie na stylistické hry válečné propagandy, satira
19. Zlaté knihy obou armád	styliz. vypravěč – historik; probleskování norm. vypr. satirika-kronikáře; pak styliz. vypr. – glorifikátor, naivní vypr. válečných „exempel“	generál Halla-Partna, písničkář Mašle (nejednající postavy); v exemplech: zabiják Géza Rasnamordyí, vojín Schweyck, major z Rabby-Adttů, Brutus Argyropras a další (opět spíš jen tematizace p.)	válečné prostředí – na frontě i v zázemí (lazaret)	Vypravěčské vedení děje	1/ poznámky pod čarou (vysvětlují termíny „hist.“ textu) 2/ populární popěvek (textová parodie konkr. Hašlerovy písně). 3/ příklady z tzv. Zlaté/Stříbrné knihy armády (parodie váleč. agitačních textů)	ad 1/: odkaz na pozn. pomocí hvězdičky ad 2/: kurziva, 2 oddělené sloky „písničky“ ad 3/: odděleno nepřilíživě výrazně (jen jedním volným řádkem)	- - (V jednotlivých exemplech další roviny parodie a vtupu, humornost knihy se zde násobí)
20. Atentát	vypravěč kronikář a satirik (standardní tón vyprávění)	Tematizovány tyto p.: Brutus Argyropras (prezident), tulák Růžička, strážníci ad.	ulice města vs. zapadlé samoty (nepřilíživě důležité)	vypravěčské vedení děje (funkci dialogů v podstatě přejaly vložené dokumenty)	1/ úřední komuniké (styl úřed. dok. i s odkazy na přísl. paragrafy zákonů) 2/ úřední zpráva (dementí)	ad 1/: kurziva ad 2/: forma stejná jako v případě úvod. komuniké, ale zde text pouze ohraničen uvozovkami	Haškem inspirovaná historika o horlivých strážnících a nedorozumění, situační komika; parodie na styl, satira
21. Konečná vítězství	vypr. kronikář-satirik, částečně historik	Argyropras a Chrysopras, generálové atd. – všichni jen letmo tematizování vypravěčem	hlavní města (armády si úplně vymění pozice)	- -	1/ Telegram (Fce: styl. ozvláštnění) 2/ Vyhláška polic. ředitelství (ozvl.) 3/ mapka Utopie (nákrasy post. fronty)	ad 1/ jen 9 slov, kurziva ad 2/ jen uvozovky (jako přímá řeč) ad 3/ stejný typ nákrasu (mapy) jako dříve	Komika příběhová (vyměna území válčících stran), parodie, satira
22. Vítězný konec	- -	Ve vypr. popisu – armády; pak jednající p. – Chrysopras, Argyropras a inženýr Excelsior	bojiště; pak Havaj (kam se uchýlili hlavy obou znepřátel. stran)	vypr. vedení děje; v 2. části dialogická scéna (setkání bilionářů)	1/ mapka Utopie (viz výše) 2/ poznámka pod čarou	mapka a poznámka stejná jako dříve, jinak nic	kontrast líčeného váleč. utrpení a salónní konverzace selfmademanů; satira, karikatura
23. Některé důsledky	vypr. satirik, (průvodce dějem knihy)	Různé – dr. Exeget, prof. umění Küttsch, Páter Ferdiš a mnoho dalších (kontrastují, ale většina se jich v knize na jiném místě nevyskytuje)	vícero kontrastujících prostředí	vypr. i dialog. vedení děje. Střídají se dějové, jakoby filmové scény, metoda střihu. Jako v 10. kap. Opačný společný motiv: odctnostnění	Žádné stylo-ově odlišené dokumenty. Montážně ale působí spojení celkem 6 příběhů, z nichž se kap. skládá.	Příběhy odděleny jedním řádkem, jinak nic.	humor situační, satira, parodie a karikatura, ale i hum. laskavý (posl. příběh je zřetelně inspirován závěrem Čapkovy Továrny na absolutno)

24. Vznik takzvaného utopismu	vypravěč průvodce (kronikář, historik)	zmiňována jen jména (postavy nejednají) – Lenin, Melenský (=Kerenský) a další.	prostředí jen jako součást historického výkladu vypravěče	Vypr. vedení děje, jde vlastně o parafrázi dějin ruské revoluce a vítězství komunismu (Hausmann říká utopismu), výklad	1/ poznámka pod čarou (nemá humorový podtext, ale skutečně podává informaci) 2/ závěr dopisu zpravodaje Nár. listů	ad 2/: Odděleno jen uvozovkami. Jedná se o „parodii“ (ironii) na konkrétní Kramářovy texty (pro dnešního čtenáře těžko odhalitelnou)	V kap. se výrazně ztrácí vtip (!) i satiričnost, parodie není sžíravá, ale spíš programová. Z hum. zůstává jen ironie. Zato se skví autorův levicový světonázor.
25. Zbraslavský pakt	- - (vizionář)	vize není příliš konkrétní, zato globální (bez postav)	- - Ostrov Utopie nyní ze všeho nejvíc připomíná (reprezentuje) SSSR; jako protiklad k němu se objevují světové mocnosti skutečného světa (a jejich diktát)	Vypr. vedení děje – líčí se jakási paralelní historie poválečné Evropy (autorovi přítomnosti), vize není optimistická, autor kritizuje sankce uložené poraženým národům (?) a nevráživost vůči SSSR...	„Zbraslavský pakt“ – parodie (?) na dokumenty z poválečných konferencí evrop. mocností	pakt má formu právního dokumentu (ustanovení, články, sankce), záměrně (?) skoro neobsahuje humor a je velmi dlouhý (5 stran!)	Podobně jako v předešlé kapitole. Satira a parodie přechází v podstatě v jakýsi druh politického a sociálního vizionářství (utopie komická se pozvolna mění na vážnou (!!!))
(26.) Epilog	ne	„Veliký Směrodatný“ (jakýsi šéfredaktor, kritik, vydavatel (?)) vs. „Spisovatel“ (autorská sebeprojekce)	ne	Bez děje. Dialog 2 „postav“; vlastně i návod na čtení díla (předjímání kritiky, obrana útokem)	Celý epilog lze vnímat jako 1 cizorodý, vmontovaný text	Každá replika dialogu uvedena iniciály „hovořící“ postavy (V.S. x S.)	Ironie, výsměch selankovitě, romantické lit., možná i básníkovy vyřizování osobních účtů (??)

Karel Konrád – Robinsonáda

Kapitola číslo	Vypravěč (soubor vyprávění)	Postavy (soubor postav)	Prostředí; tematika	Děj, dějovost vypr.; styl vedení děje	vmontované texty	Grafika (montáž graf. prvků)	Humor
(1) Nad stolem	Část (úvod a závěr): vypravěč v 1. osobě (ich-forma); větší část: neosobní vševědoucí vypr. (časový nadhled)	bratr a sestra, její milý	venkov na horách vs. (veko)město; nešťastná láska, sociální problematika	dějově zhuštěné (ale poetické) vyprávění; přímá řeč funguje jako dějová zkratka, není komunikací mezi post.)	ne (nebo jen v náznaku: říkadlo - „Hádej, hádej hadači, kdo to je?“)	ne (části s různou vypravěčskou perspektivou, časem, dějem, prostředím... jsou graficky odděleny)	ne
(2) Noviny	vypravěčský subjekt vykládá: tzn. je zde zřetelný odstup od vykládaného textu, er-forma	žádné (v „příklado-vých“ mikro-příbězích se objevuje postav mnoho – šablonovitých, modelových)	žádné (v mikropříbězích mnohých, vesměs ale městské); společenský život, svět novin a novinářství	zcela nedějové, dominuje výklad, popis (jakoby technický), časté jsou výčty	úryvek – citát – z písně (Nesem vám noviny)	v zásadě ne, ale „výklad“ je graficky dobře členěný, stejně tak výčty; hojně jsou využívány kapitálky, kurzivní písmo apod.	ano: slovní vtip (vtipná spojení sloví či vět, nápadité metafory apod.); satira (podoba a kultura novin, společenský život v Praze (...))

(3) Trampoty soudního referenta	Proměnlivý: nejprve vypravěč poetický, vševědoucí, s odstupem; pak vypr. navazuje dialog s hl. postavou, mluví jakoby k ní, zároveň však za ni; 1 krátká část je bez vypr.; závěr je zvolání (vypr. implicitně osobní, ich-f.)	soudní referent, dáma v černém, občan, pan Ledvinka – postavy mají buď vlastnost, nebo jméno, nebo poslání, nikdy však vše dohromady (jsou schematické, modelové)	Zemský trestní soud a různé části Prahy – prostředí je velmi konkrétní a adresné, jeho určení přesné; soudnictví, žurnalistika, spol. život v Praze, písemná tvorba – vše v jemném satirickém duchu	Děj je útržkovitý, v některých částech maximálně zhuštěný, jinde pomalu plynoucí, až žádný. Část je nejen nedělová, ale i nevětná (výčet asociov. slov); užívá se dialog – většinou jako zkratka děje, nebo příklad/vtip	báseň (začátečnická), výčet substantiv (jako obsah vědomí subjektu, asociace), závěrečné zvolání (pointa)	členění na vícero částí, 1x se objevuje podnadpis, báseň je kurzivou, zvolání tučně a kapitálkami, jinak není grafika příliš příznaková	ano: viz řádek výše. Satiričnost, resp. parodičnost je zde však velmi slabá, tlumí ji výrazný, typický „konrádovský“ tón melancholie, zmarněného citu, lyričnost některých pasáží
(4) Esej o básnících	vypravěčský subjekt vykládá (erforma, odstup od tématu)	básník jako typ (nikoli jedinec), milenka (modelová, nikoli skutečná), profesor kreslení (opět jen typ) ...	žádné (v příkladech občas proskočí pražské realie); básníci a básně	nedějové, charakter výkladu, který má celkem pravidelnou strukturu i svou chronologii; výčty	tabulka z vlaku (užití je volně asociální); titul básnické sbírky; popis v bodech	Výrazné členění do ohraničených částí, některé mají podnadpisy; různé řezy, velikosti i fonty písma; výrazná je grafika výčtů	ano: slovní vtip (vtip nápaditých asociací); vtipný je už stavební princip „eseje“: tj. nápad schematicizovat a kategorizovat osobnost básníka
(5) Něco o touze	vypr. opět vykládá, jeho póza je ale poněkud jiná, je více lyrická, odstup od tématu menší; v 1 části je vypr. stále autorový (stále erforma), ale již nevykládá, je zároveň objektem vyprávěného, jakoby se svěřoval čtenáři (tykámu); závěr je deklarativní, vyprávění v 1. os. plur.	částečně jako postava funguje samotný autorský vypravěč, jinak se užívají typy: „mileneček“, „milenka“, „voják“, „krásná Margot“ apod.; ve vmontované části 2 postavy dramatu (tragédie): Sába a Emílie	žádné konkrétní (implikováno je jich mnoho, rychle se střídají) touha, milostný cit	nedějové; jde o pestrobarevnou koláž výčtů, charakteristik, metafor, situací, citací, asociací. Dialog zde není, přímá řeč jen jako asociovaný útržek řeči apod.	schéma (či zvláštní výčet?) - tzv. statistika touhy; citace titulu (Rikkitikki-távi) – užitá asociativně pro svou zvukomalebnost; novinový útržek s reklamou; úryvek smyšleného dramatu (tragédie z úsvitu křesťanství); parafráze biblického textu	užití graf. prostředků je výrazné a nápadité (čáry vodorovné i svislé, různé fonty, řezy, velikosti písma); novinová reklama napodobuje svůj předobraz; stejně tak úryvek z dramatu	ne (nápaditá slovní spojení a metaforika, asociativnost přetrvávají, neslouží však k budování humoru, nýbrž k lyrizaci atmosféry apod.)
(6) Stud	Vypravěč vykládá (jako učitel nebo historik/fyzik apod.)	žádná (jen v příkladech vystupuje několik „figurek“)	žádné soustavně (téma se odehrává hlavně „na papíře“), v příkladech se prostředí střídá stud, různé profese	nedějové; jde o výklad, popis s příklady, seznamy (výčty) atd. Jednou či 2 větami jsou vykreslovány různé mikro-příběhy (často pomocí přímé řeči – úryvku řeči)	ne	výčet (seznam) je graficky členěn, ale jinak nevystupuje z textu (graficky ani tematicky)	ano: slovní humor, satira, profesní vtipy. Tato „kapitola“ je celkově hlavně humorná, tón hravý a lehký, hlavní funkcí textu je pobavit čtenáře

(7) Lupiči pokladen	vypravěč vykládající, ale zároveň soucítící (autorský), er-forma	lupiči - Ferri, Tonda a další, milenky lupičů (Týna, Carmen a další) – opět jde ale o typ, nikoli jedince. Proti jiným „kapitolám“ je charakteristika typu podrobnější	Praha dělnická a vězeňská – Žižkov, Pankrác apod. Prostředí tedy konkrétní. Tematika sociální, lupiči, jejich ženy, jazyk, mravy apod.	Jde o výklad, nedějový, ale s mnoha příklady a popisy. Citáty zvyšují autenticitu, jsou tedy více záměrné (utilitární) - jejich původ asociativní je slabší než jinde v knize	neznámý citát (asi úryvek písně, nejspíš fiktivní); citát (dvojverší) z Majakovské ho; úryvek existující písně (Námořníkova balada)	členění na části, citáty (úryvky) kurzivou, příp. tučným řezem písma	jen v náznaku (a slovních spojeních); jinak je atmosféra něžně melancholická, autor (vypravěč) soucítí s postavami
(8) Napříč kavárnou	vypravěč neosobní, „klasický“, s nadhledem. V závěru vypravěč oslovuje své postavy.	ústřední dvojice: „mladý muž“, „dívka“, dále vrchní a hosté. Postavy nekonkrétní, opět spíše typy, ústřední dvojice je však dějově aktivní, vypravěč reflektuje její duševní rozpoložení	kavárna Tůmovka (konkrétní pražská kavárna); vztahy, navazování známosti, tisk (noviny), pražská kavárenská společnost	děj veden vypravěčem, žádný živý dialog není veden, přesto se hojně využívá přímé řeči – k vyjádření toho, co si postavy myslí. Některé repliky jsou izolované (ilustrační, resp. poetizační)	časopisecká reklama (jen volně asociativní vztah k ději)	reklama napodobuje styl (samostatné) čas. reklamy; text rozdělen do 2 částí; zvýrazněn je 1 výčet (nepatříčný – „dějový“) a ústřední (klíčová) replika jednajících postav. Názvy listů kurzivou.	ano: „kap.“ je založena na humorném nápadu (navazování vztahu nepřímou komunikací pomocí titulů tisku), slovní vtíp též přítomen, objevuje se společenská i de facto politická satira
(9) Člověk tak zvaný švorcový	Konrádův častý vypravěč výkladu snivě humorního a poetického	Typ postavy – „člověk švorcový“, dále rodiče, vrchní atd. (žádné „živé“ – konkrétní postavy)	žádné soustavně, konkrétně pouze Praha a její kavárny a zákoutí; finanční nouze, idealismus, česká společnost ...	nedějové, jde o výklad, časté jsou výčty, příklady, asociované odbočky apod. Překvapivě zde zcela schází dialog a přímá řeč	- parafráze něm. 2verší z Heinovy Lorelei; - 1 sloka (asi pražské) písně; - vzor dopisu; - schéma postupu (3 body - „podobností“); - jako „pointa“ slouží dvojverší lidové (?) písně	vmontované texty, výčty, citace jsou graficky zvýrazněny (různé fonty, velikosti a řezy písma)	ano: konrádovsky melancholický humor, vtíp zajímavých asociací, jazykový humor
(10) Jako povídka	vypravěč klasický (kronikářský), s nadhledem, er-f.; v posl. části se do vypr. pásma dostává nevl. přímá řeč postavy	továrník Alfréd, jeho žena Týna, baletka Heda, její milenec – postavy poněkud šablonovité, ale funkční	rychle se střídající prostředí (ples, šperkařství, byt, dům...) – vše v Praze. sociální tematika, vztahy, láska	V 1. části děj max. zhuštěn, pak zpomalení, v 3. části děj posouvá dialog (!), posl. část takřka nedějová (má i jinou vypr. perspektivu)	ne	ne („povídka“ je jen rozdělena na části)	nepřilíš: kouzlo poetického jazyka se neztrácí, spíš než vtípně působí atmosféricky; je zde i jistá pitoresknost

(11) Já, Anna Czilágová...	vševědoucí vypravěč s nadhledem; v předposl. části vypravěč novinového článku (zprávy) – tzn. jeho nadhled je menší; v posl. části vypr. osobní – ich forma	mnoho šablonovitých postav, dějově výraznější je pouze medik Bédur v 3. části „kapitoly“	prostředí v každé části jiné: v první žádné, pak různá – z celého světa. mikádo (účes), společnost, móda, vztahy	dějovost osciluje od bezdějového výkladu po max. zhuštěný (anekdotický) děj; objevuje se výčet, který doplňuje (umocňuje) syntaktickou strukturu souvětí	sloka písně (pražské?), citace pozdravu z pohlednice, dopis, novinová krátká zpráva	členění na části; vmontované texty odlišeny písmem (řez, font, velikost) – kromě pozdravu z pohlednice (ten je vnitrotextovou asociací); výčet graficky uspořádaný	ano: sám námět je nevážný (mikádo), v textu se objevují anekdoty, jazykový humor, jemná společenská satiričnost, poetická hravost
(12) Smutek	Vypravěč výkladu snivého a poetického (vypr. s odstupem, osobností)	žádná (jen ilustrační postavy bez jména, vlastností, charakteristiky)	žádné určité (prostředí se rychle střídá, asoc. princip) smutek, lid. city	nedějové: jde o výklad, resp. analýzu, rozbor s příklady a ukázkami	nápis (označení na dveřích); věnování dopisu (To my love.)	členění na části; nápis zvýrazněn, věnování kurzivou	atmosféra hořko-sladká, jazyková hravost, 1x klasická převyprávěná anekdota
(13) Mechanika lásky	vševědoucí vypravěč s nadhledem	v 1. příběhu Jiří a Vlasta, v 2. -profesor Jar. Kokeš, jeho žena a Juc. Jožka Svoboda, v závěru krysa a její manžel – postavy hrubě načrtnuté, modelové, ale dějově funkční.	Pražské reálie, v závěru se změnou postav i změna prostředí – kanál, „přednáškový kanál“ láska, vztahy, společnost	Přítomny 2-3 děje (příběhy), 1 samostatný ve vmont. textu, řídí je vypravěč, pravý dialog zde není – jen jednotlivé repliky (funkce zkracovat, autentizovat, vypointovat)	2x nápis, 1x list kalendáře; synopse dramatu (shrnutí děje fiktivní hry)	členění na části; nápisy zvýrazněny, grafika listu kalendáře zčásti napodobuje trhací kalendář	ne (děj ovšem vykazuje rysy jisté grotesknosti), jazyk poetický, tón však vážný, nikoli hravý